

Yaakov and Esav Take Two: The Reunion

1. בראשית ל"ב:ד'- ל"ג: י"ז

(ד) וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום. (ה) ויצו אתם לאמר כה תאמרו לאדני לעשו כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי ואחר עד עתה. (ו) ויהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה ואשלה להגיד לאדני למצא חן בעיניך. (ז) וישבו המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך אל עשו וגם הלך לקראתך וארבע מאות איש עמו. (ח) וירא יעקב מאד ויצר לו ויחץ את העם אשר אתו ואת הצאן ואת הבקר והגמלים לשני מחנות. (ט) ויאמר אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה. (י) ויאמר יעקב אלהי אבי אברהם ואלהי אבי יצחק יי האמר אלי שוב לארצה ולמולדתך ואיטיבה עמך. (יא) קטנתי מכל החסדים ומכל האמת אשר עשית את עבדך כי במקלי עברתי את הירדן ועתה הייתי לשני מחנות. (יב) הצילני נא מיד אחי מיד עשו כי ירא אנכי אתו פן יבוא והפני אם על בני. (יג) ואתה אמרת היטב איטיב עמך ושמתי את זרעך כחול הים אשר לא יספר מרב. (יד) וילן שם בלילה ההוא ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו אחיו. (טו) עזים מאתים ותשישים עשרים רחלים מאתים ואילים עשרים. (טז) גמלים מיניקות ובגיהם שלשים פרות ארבעים ופרים עשרה אתנת עשרים וערים עשרה. (יז) ויתן ביד עבדיו עדר עדר לבדו ויאמר אל עבדיו עברו לפני ורוחו תשימו בין עדר ובין עדר. (יח) ויצו את הראשון לאמר כי יפגשך עשו אחי ושאלך לאמר למי אתה ואנה תלך ולמי אלה לפניך. (יט) ואמרת לעבדך ליעקב מנחה הוא שלוחה לאדני לעשו והנה גם הוא אחרינו. (כ) ויצו גם את השני גם את השלישי גם את כל ההלכים אחרי העדרים לאמר פדבר הזה תדברו אל עשו במצאכם אתו. (כא) ואמרתם גם הנה עבדך יעקב אחרינו כי אמר אכפרה פניו במנחה ההלכת לפני ואחרי כן אראה פניו אולי ישא פני. (כב) ותעבר המנחה על פניו והוא לן בלילה ההוא במחנה...

(א) וישא יעקב עיניו וירא והנה עשו בא ועמו ארבע מאות איש ויחץ את הילדים על לאה ועל רחל ועל שתי השפחות. (ב) וישם את השפחות ואת ילדיהן ראשנה ואת לאה וילדיה אחרנים ואת יוסף אחרנים. (ג) והוא עבר לפניהם וישתחו ארצה שבע פעמים עד גשתו עד אחיו. (ד) וירץ עשו לקראתו ויחבקהו ויפל על צוארו וישקהו ויבכו. (ה) וישא את עיניו וירא את הנשים ואת הילדים ויאמר מי אלה לך ויאמר הילדים אשר חנן אלהים את עבדך. (ו) ותגשן השפחות הנה וילדיהן ותשתחוו. (ז) ותגש גם לאה וילדיה וישתחוו ואחר נגש יוסף ורחל וישתחוו. (ח) ויאמר מי לך כל המחנה הזה אשר פגשתי ויאמר למצא חן בעיני אדני. (ט) ויאמר עשו יש לי רב אחי יהי לך אשר לך. (י) ויאמר יעקב אל נא אם נא מצאתי חן בעיניך ולקחת מנחתי מידי כי על פן ראיתי פניך פראת פני אלהים ותרצני. (יא) קח נא את ברכתך אשר הבאת לך כי חנני אלהים וכי יש לי כל ויפצר בו ויקח. (יב) ויאמר נסעה ונלכה ואלכה לנגדך. (יג) ויאמר אליו אדני ידע כי הילדים רכים והצאן והבקר עלות עלי ודפקום יום אחד ומתו כל הצאן. (יד) ועבר נא אדני לפני עבדו ואני אתנהלה לאטי לרגל המלאכה אשר לפני וירגל הילדים עד אשר אבא אל אדני שעירה. (טו) ויאמר עשו אציגה נא עמך מן העם אשר אתי ויאמר למה זה אמצא חן בעיני אדני. (טז) וישב ביום ההוא עשו לדרך שעירה. (יז) ויעקב נסע סכתה ויבן לו בית ולמקנהו עשה סכת על פן קרא שם המקום סכות.

2. בראשית רבה (וילנא) פרשת וישלח פרשה עה

ב: ר"ה פתח (שם /משלי/ כו) מחזיק באזני כלב עובר מתעבר על ריב לא לו, שמואל בר נחמן אמר משל לארכי לסטים שהיה ישן בפרשת דרכים עבר חד ושרי מעיר ליה, א"ל קום לך דבישא שכיח הכא, קם ושרי מקפח ביה א"ל ניער בישא א"ל דמיך הוה ועוררתניה, כך אמר לו הקב"ה לדרכו היה מהלך ואתה משלח אצלו ואומר לו כה אמר עבדך יעקב,

יא: באותה שעה שקרא יעקב לעשו אדוני אמר לו הקב"ה אתה השפלת עצמך וקראת לעשו אדוני ח' פעמים חייך אני מעמיד מבניו שמנה מלכים קודם לבניך, שנאמר (בראשית לו) ואלה המלכים אשר מלכו וגו

ה: רבינו אמר לרבי אפס כתוב חד אגרא מן שמי למרן מלכא אנטונינוס, קם וכתב מן יהודה נשיאה למרן מלכא אנטונינוס, נסבה וקרריה וקרעיה, אמר ליה כתוב מן עבדך יהודה למרן מלכא אנטונינוס, אמר ליה רבי מפני מה אתה מבזה על כבודך, אמר ליה מה אנא טב מן סבי לא כך אמר כה אמר עבדך יעקב

3. סוטה מא:

דרש ר' יהודה בר מערבא, ואיתימא ר' שמעון בן פזי: מותר להחניף לרשעים בעולם הזה, שנאמר: גלא יקרא עוד לנבל נדיב ולכילי לא יאמר שוע, מכלל דבעולם הזה שרי. ר' שמעון בן לקיש אמר, מהכא: דכראות פני אלהים ותרצני. ופליגא דרבי לוי, דאמר רבי לוי: משל של יעקב ועשו, למה הדבר דומה? לאדם שזימן את חבריו והכיר בו שמבקש להורגו, אמר לו: טעם תבשיל זה שאני טועם כתבשיל שטעמתי בבית המלך, אמר: ידע ליה מלכא, מיסתפי ולא קטיל ליה.

4. רמב"ן בראשית לב:ד

נכתבה הפרשה הזאת להודיע כי הציל הקב"ה את עבדו וגאלו מיד חזק ממנו, וישלח מלאך ויצילהו. ולמדנו עוד שהוא לא בטח בצדקתו והשתדל בהצלה בכל יכלתו. ויש בה עוד רמז לדורות כי כל אשר אירע לאבינו עם עשו אחיו יארע לנו תמיד עם בני עשו, וראוי לנו לאחז בדרכו של צדיק שנזמין עצמנו לשלשת הדברים שהזמין הוא את עצמו, לתפלה ולדורון ולהצלה בדרך מלחמה, לברוח ולהנצל, וכבר ראו רבותינו הרמז הזה מן הפרשה הזאת כאשר אזכיר (להלן לב ט, לג טו):

אל עשו אחיו ארצה שער - בעבור היות נגב ארץ ישראל על ידי אדום ואביו יושב בארץ הנגב, יש לו לעבור דרך אדום או קרוב משם, על כן פחד אולי ישמע עשו והקדים לשלוח אליו מלאכים לארצו. וכבר תפסוהו החכמים על זה. אמרו בבראשית רבה (עה ג) מחזיק באזני כלב וגו' (משלי כו יז). אמר לו הקב"ה, לדרכו היה מהלך והיית משלח אצלו ואומר לו כה אמר עבדך יעקב:

ועל דעתי גם זה ירמוז כי אנחנו התחלנו נפילתנו ביד אדום, כי מלכי בית שני באו בברית עם הרומיים (ספר החשמונאים א ח) ומהם שבאו ברומה (כך כותב רבינו בויקרא כו טז), והיא היתה סבת נפילתם בידם, וזה מוזכר בדברי רבותינו ומפורסם בספרים (יוסיפון פרק סה):

5. ספורנו בראשית לג:ד

(ד) וירץ עשו. נהפך לבו כמו רגע בהכנותיו של יעקב, כענינו בגלות עם בני עשו האומר בגבהו מי יורידנו ארץ (על פי עובדיה א, ג), והורה שנהיה נמלטים מיד חרב גאותו בהכנעה ומנחה, כאמרם ז"ל שאחיהו השילוני קלל את ישראל בקנה הנכנע לכל הרוחות (תענית כ א) הן לו עשו כן בריוני בית שני לא היה נחרב בית מקדשנו כמו שהעיד רבי יוחנן בן זכאי באמרו (גטין פרק הנזקין) בריוני דאית בן לא שבקינן (גיטין נו ב):

6. בראשית רבה ע"ח:ט'

וירץ עשו לקראתו וישקהו, נקוד עליו אר"ש בן אלעזר בכל מקום שאתה מוצא הכתב רבה על הנקודה אתה דורש את הכתב, הנקודה רבה על הכתב אתה דורש את הנקודה, כאן לא כתב רבה על הנקודה ולא נקודה רבה על הכתב אלא מלמד שנכמרו רחמיו באותה השעה ונשקו בכל לבו, אמר לו ר' ינאי אם כן למה נקוד עליו אלא מלמד שלא בא לנשקו אלא לנשכו ונעשה צוארו של אבינו יעקב של שיש וקהו שיניו של אותו רשע ומה ת"ל ויבכו אלא זה בוכה על צוארו וזה בוכה על שיניו, ר' אבהו בשם ר' יוחנן מיייתי לה מן הכא (שיר/השירים/ז) צוארך כמגדל השן וגו

7. רש"י בראשית ל"ג:ד'

ויחבקהו – נתגלגלו רחמיו כשראהו משתחוה כל השתחוואות הללו.

וישקהו – נקוד עליו. ויש חלוקין בדבר בברייתא דספרי (ספרי במדבר ט"ו'): יש שדרשו נקודה זו לומר שלא נשקו בכל לבו. אמר ר' שמעון בן יוחי: והלכה היא בידוע שעשו שונא ליעקב, אלא נהפכו רחמיו באותה שעה ונשקו בכל לבו.

8. רשב"ם בראשית ל"ב:ז-ח'

(ז) באנו אל אחיך אל עשו – ומצאת חן בעיניו כאשר אמרת, וגם הנה הוא מתוך ששמח בביאתך ובאהבתו אותך, הולך לקראתך וארבע מאות איש עמו לכבודך, זהו עיקר פשוטו. וכן גם הנה הוא יוצא לקראתך וראך ושמח בלבו (שמות ד':י"ד).

(ח) ויירא יעקב – בלבו, שאעפ"י שהראה לשלוחים כי לכבודו מתכוין, הוא לא האמין שמחשבת עשו לטובה אלא לרעה.

9. רד"ק בראשית ל"ב:ד'

אל אחיך אל עשו – אמרו עשו אחר שאמרו אחיך, כלומר עדיין הוא עשו כמו שהיה בשנאתו.

וגם הולך לקראתך – ששמע שאתה בא, ואינו הולך לקראתך לשלום אלא למלחמה, כי הוא בא בארבע מאות איש, נראה כי להלחם עמך בא.

רד"ק בראשית ל"ג:ד'

וירץ – כשראה שנכנע כל כך לפניו כיפר לו כל מה שעשה לו ונתמלא עליו רחמים.

Print

Collapse All

-
-
-

Neutral

Esav was a mostly neutral character, with neither great attributes nor great faults.

SOURCES: [Josephus](#), [Rashbam](#), [R. Yosef Bekhor Shor](#)

In utero – These sources understand the movement of the twins ("וַיִּתְרָצְצוּ") to be the regular fetal exertions of babies,¹ exacerbated due to the fact that there were two. They do not suggest that it revealed anything about the character of the brothers themselves, despite the Torah's stating that it was symbolic of the future struggles between their two nations.

"אֲדָמוֹנִי כְּלוֹ קֶאֱדָרֶת שְׂעָר" – According to these sources, this is just an external description of Esav which had no bearing on his inner qualities. Josephus, interestingly, makes no mention of Esav's redness, perhaps due to the negative connotations often associated with it in antiquity.²

"אִישׁ יָדַע צִיד אִישׁ שָׂדֵה" – These sources do not read into these terms a description of Esav's character, apparently understanding them to simply be a statement of his occupation,³ carrying no negative connotation.⁴

Contrast between the brothers – Josephus omits the contrast entirely, perhaps to ensure that one not be drawn to make a negative evaluation of Esav based on the foil to Yaakov's innocence.⁵

Scorning the birthright – Most of these sources do not find Esav's scorning of the birthright problematic and view it neither as a foolhardy dismissal of a lofty status, nor as a rejection of Hashem:

- **Life over money** – R"Y Bekhor Shor assumes that Esav was literally on the verge of death when he sold his birthright, and thus he does not fault him for his actions, pointing out that Esav rightfully recognized that all the money in the world is not worth one's life.⁶ Josephus goes even further, portraying Esav as the victim and Yaakov as taking advantage of his hunger to force him into the sale.⁷
- **Logical deal** – Rashbam also assumes that Esav's actions were understandable, believing as he did that he might very well die before his father due to the dangers involved in hunting. In addition, Rashbam asserts that Yaakov paid for the birthright not just with the stew but with actual money. Thus, Esav was not throwing away the birthright for nothing.⁸

Esav's marriage – This approach might suggest that though Esav erred in marrying Hittite wives,⁹ when he realized that this was against his parents' wishes, he took an additional wife from Avraham's family in order to please them.

Yaakov and Esav's reunion – According to Josephus and Rashbam, Esav was happy to see Yaakov and was bringing 400 men as an honor guard. As evidence, Rashbam points to Esav's embrace of his brother in chapter 33.¹⁰

Yitzchak's preference for Esav – None of these sources elaborate on the reasons for Yitzchak's preference for Esav, perhaps because they do not find it surprising that he might do so. If Esav is not a negative character, but provides for Yitzchak and is his first born, there would be no reason for Yitzchak not to love him or bless him. R"Y Bekhor Shor even suggests that Yitzchak knew of the sale of the birthright and decided to bless Esav before his death so that he could evade paying the consequences of his action.

Esav's descendants – While the association of Esav and Rome might have motivated numerous Midrashic sources (see below) to paint a negative picture of Esav, the same connection had the

opposite effect on Josephus, a Roman lackey. He was loathe to denigrate his superiors, and thus paints a far more neutral portrait of the Biblical character.¹¹

– Negative

Esav was an unworthy character with several faults, but he was not wicked or implicated in terrible crimes.¹²

SOURCES: [Ibn Ezra](#), [Radak](#), [R. Avraham b. HaRambam](#), [Ramban](#), [Ralbag](#), [Shadal](#)

In utero – These commentators do not read into the fetal movement any significance for the character of Esav himself. It only foreshadowed the future rivalry between the brothers and their future nations.

"אִישׁ יָדַע צִיד אִישׁ שָׂדָה" – Most of these sources suggest that this description sheds negative light on Esav's character:

- **Deceitful** – Ibn Ezra, Ralbag, and Shadal¹³ see in Esav's chosen profession a sign of his devious nature, since the way of a hunter is to catch his prey by traps and cunning.
- **Power hungry** – R. Avraham b. HaRambam compares this phrase to the similar one by Nimrod, "הוּא קָיָה גִבֹּר צִיד", and asserts that it connotes one who chases power and wealth.¹⁴
- **Physical** – Radak more simply asserts that Esav chose a worldly path rather than a spiritual one marked by wisdom, while Shadal suggests that "אִישׁ שָׂדָה" refers to a toughened man of the wilderness.

Scorning the birthright – These commentators differ in their evaluation of Esav's actions during the sale:

- **Neutral** – Ibn Ezra and Shadal do not fault Esav for scorning the birthright, claiming that Esav thought it likely that he would die before his father.¹⁵ Ibn Ezra adds that the birthright was not worth much in any case, as Yitzchak was poor.¹⁶ Thus, Esav's willingness to sell it was very understandable.¹⁷ Shadal even points out that Esav, on his own, kept his side of the deal, moving to Seir and leaving Canaan to be inherited by his brother.
- **Negative** – Ramban asserts that Esav's action betrayed his need for immediate gratification, saying that he acted as a fool who thinks only of the moment and not the future. Radak similarly points to his gluttony, while R. Avraham faults his disregard for the spiritual.

Esav's marriage – Radak and R. Avraham Maimonides suggest that, in marrying at forty, Esav was attempting to emulate his father. Nonetheless, these sources fault him for not consulting with his parents or realizing on his own that the marriage was problematic.¹⁸ Ramban points out that even when Esav corrects his mistake by marrying into Yishmael's family, he does so only halfheartedly, for he neither divorces his first wives nor goes to his mother's family to find a new wife.

Yaakov and Esav's reunion – Most of these sources¹⁹ assume that Esav went to greet Yaakov with evil intent, but that he was appeased by the gifts and Yaakov's show of subservience. Radak goes further to say that he forgave Yaakov and was filled with feelings of mercy towards him.²⁰

Yitzchak's preference for Esav

- **No preference** – Radak suggests that, in reality, Yitzchak loved Yaakov more than Esav; the verse is simply saying that the *only* reason he liked Esav was due to the food he brought him. He similarly chose to bless him, not because he was deserving and more beloved, but precisely because he was not and thus needed the blessing more than Yaakov.²¹
- **Unaware of true nature** - Ralbag asserts that Yitzchak was not aware of Esav's faults since Esav would deceive him. When he discovered that Yaakov was more worthy, he switched his allegiance.²²
- **First born and food supplier** - Ibn Ezra, Ramban, and Shadal assert that Yitzchak's preference was related to the fact that he brought him delicacies, as the simple reading of the verse suggests. Ramban further asserts that Yitzchak meant to give Esav the blessing of Avraham²³ since he was the firstborn.²⁴ As these commentators do not posit that Esav had any grievous faults, Yitzchak's thoughts were quite natural.

Esav's descendants

– Wicked

Esav was a wicked and deceitful character who rejected Hashem, committed heinous crimes and was unworthy of being Yitzchak's spiritual heir.

SOURCES: [Jubilees](#), [Philo](#), [Targumim](#), [Bavli Bava Batra](#), [Bereshit Rabbah](#), [Pesikta DeRav Kahana](#), [Tanchuma](#), [R. Saadia Gaon](#), [Rashi](#), [Minchat Yehuda](#), [Ran](#), [Abarbanel](#), [Seforno](#), [R. S"R Hirsch](#), [Malbim](#)

In utero – According to Bereshit Rabbah and Rashi, Esav displayed his wicked tendencies even while he was still *in utero*. Whenever Rivka passed a house of idolatry, he would push forward in the womb,²⁵ drawn to worship there. R. Yochanan and Resh Lakish further suggest that the fetal movements were attempts on the part of the fetuses to kill or overpower one another, and that Esav's personal animosity towards Yaakov began even before they were born.²⁶

"אֲדָמוֹנִי כִּלּוֹ כְּאֲדָרֶת שָׁעָר" – According to many, the description of Esav's external appearance is indicative of internal failings as well. R. Abba b. Kahana in Bereshit Rabbah and Rashi maintain that the term "אֲדָמוֹנִי" denotes one who spills blood. Abarbanel explains similarly, and further suggests that hairiness, too, is associated with a nature of cruelty and anger. Malbim, instead associates redness with cruelty and the hairiness with an intellectual and moral deficit.

"אִישׁ יָדַע צִיד אִישׁ שָׂדֵה" – Many of these sources understand this phrase as describing Esav's character rather than his profession:²⁷

- **Trickster** – Bereshit Rabbah, Tanchuma, Rashi, Abarbanel,²⁸ and R. Hirsch assert that the words "אִישׁ יָדַע צִיד" refer to one who is deceitful and traps (צד) people²⁹ with his words.³⁰

- **Murderer** – Targum Pseudo-Jonathan makes Esav even more wicked, suggesting that the phrase teaches that Esav killed people as well as animals.³¹ Jubilees similarly suggests that he learned the art of war.
- **Asocial** – Abarbanel asserts that the term "איש עֵדָה" refers to one who distances himself from society.³²

Contrast between the brothers

- **Black and white** – Many of these sources portray the twins as total opposites, making Esav the wicked counterpart of the righteous Yaakov. Abarbanel goes as far as to suggest that all the negative traits inherited from Rivka's deceitful ancestors were passed to Esav, while all the positive traits from Avraham's side went to Yaakov.
- **Potentially equal** – R. Hirsch asserts that the fact that the two brothers had such different natures in and of itself did not mean that one was to follow a path of righteousness while the other turned away from such a path.³³ Esav's traits of energetic strength and courage, and even his cunning, could all have been harnessed for the good, had his parents recognized these and taught him according to his nature. The fact that they did not is what led to his downfall.

"וַיִּבֹא עֵשָׂו מִן הַשָּׂדֶה וְהוּא עֵינָף" – Most of the Midrashic sources³⁴ and Targum Pseudo-Jonathan find hints in this clause at two cardinal sins of Esav, both murder and illicit relations.³⁵

"הֲנֵה אֲנֹכִי הוֹלֵךְ לְמוֹת" – Most of these sources³⁶ read into these words, not just a personal assessment, but a theological denial of the principles of the Resurrection of the Dead or the World to Come.

Scorning the birthright – According to Rashi and Seforno, the birthright earned one the privilege to act as priest in serving Hashem. Thus, in rejecting it, Esav was in effect scorning Hashem.³⁷ R. Hirsch points out that this was Esav's general tendency, to always give up the spiritual for material gain. Abarbanel goes further, depicting an Esav who did not believe that Hashem was going to fulfill His promise and give the Land of Israel to Avraham's descendants.³⁸

Esav's marriage – Jubilees, Targum Pseudo-Jonathan, and Rashi all assert that Esav married idolaters, and this is why they were a source of distress to his parents. Jubilees adds that they were full of fornication and debauchery, without any righteousness.

Yaakov and Esav's reunion

- According to most of these sources, Esav went to greet Yaakov with an army of 400 men, intent to battle his brother.³⁹ Many of the Midrashic sources and Targumim further suggest that Esav's kiss upon greeting Yaakov was insincere, and rather an attempt to bite his brother.
- Jubilees does not depict the reunion, but instead has Esav's clan convince him, after his parents' death, to actively attempt to eliminate Yaakov.⁴⁰

Yitzchak's preference for Esav

- **Unaware of wickedness** – According to many of these sources, Yitzchak was unaware of Esav's true nature, either because Esav tricked him into believing he was righteous,⁴¹ or because he had a natural love for his eldest son and was convinced of his bravery and strength by his tales of hunting.⁴² R. Hirsch adds that often people are attracted to their opposites, so Esav's active nature appealed to Yitzchak, and he did not see beyond to the negatives that lay beneath.
- **No preference for Esav** – According to Seforno, the verse is not saying that Yitzchak preferred Esav, but rather that he loved him also⁴³ (in contrast to Rivka who loved only Yaakov).⁴⁴
- **Split the blessing** – Malbim suggests that Yitzchak was aware of his son's ways⁴⁵ and had never intended to give him the blessing of Avraham, but only a material blessing. He thought that both his children would be partners. Yaakov would devote his life to service of Hashem, while Esav would provide for all his physical needs.⁴⁶

Esav's descendants – Esav's descendants, Amalek and Edom (later associated with Rome and Christianity), have come to represent the arch-enemies of Israel throughout the ages. It is not surprising, then, that many might have been inclined to view their ancestor, Esav, as evil. Moreover, Midrashic literature which consistently associated Esav with their contemporary enemy, Rome, was especially likely to adopt a harsh reading of Esav.